

ชุมชนบ้านเกาะตากเหนือ

ชุมชนบ้านเกาะตากเหนือ หมู่ 2 ชุมชนบ้านนาในหมู่ 7

ตำบลนาหว้า อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

บ้านเกาะตากเหนือ อยู่หมู่ที่ 2 ต.นาหว้า เดิมเป็นชุมชนที่มีการปลูกส้มจุกจำนวนมาก แต่เนื่องจากการดูแลรักษายาก เกิดโรคส้ม ทำให้ส้มตาย และภาคราชการส่งเสริมให้ปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทำให้ส้มจุกเหลืออยู่น้อย ปัจจุบันเริ่มมีการส่งเสริมให้ชุมชนหันกลับมาปลูกส้มจุกเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นพืชท้องถิ่นที่มีราคาสูง ส่วนหมู่ 7 เป็นชุมชนที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ และมีวิถีชีวิตด้านการเกษตร การทำสวน ทำนา ปัจจุบันเริ่มมีการอนุรักษ์พันธุ์ส้มจุกเพิ่มขึ้น

ส้มจุก มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Citrus reticulata* Blanco อยู่ในวงศ์ RUTACEAE เป็นส้มในกลุ่มส้มเปลือกอ่อนเช่นเดียวกับส้มโชกุน และส้มเขียวหวาน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากส้มชนิดอื่น คือบริเวณขั้วผลมีปุ่มยื่นออกมาคล้ายจุก ภาษาท้องถิ่นภาคใต้เรียกส้มชนิดนี้ว่า "ส้มแป้นหัวจุก" แหล่งปลูกดั้งเดิมอยู่ที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ตามประวัติที่เล่าสืบต่อกันมาส้มจุกมีการเพาะปลูกมาก่อน ปี พ.ศ. 2444 ซึ่งเป็นการเพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อย ต่อมาเมื่อได้รับความนิยมนจากผู้บริโภคจึงมีการขยายพื้นที่ปลูกไปทุกตำบลในอำเภอจะนะ ในสมัยนั้นผลผลิตแพร่หลายไปสู่ผู้บริโภค ในภูมิภาคต่างๆ จากชื่อเสียงและรสชาติที่ดีของส้มจุกทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกไปยังแหล่งอื่นๆ (ที่มา : ศูนย์วิจัยพืชอินทรีย์และไม้ผลเมืองร้อน คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

